

26 Απριλίου 2014

Λόγος εις την Φωτοφόρον και Αγίαν Ανάστασιν του Κυρίου (Άγιος Γρηγόριος Νύσσης)

Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Θεολογία και Ζωή / Ορθόδοξη πίστη

1. «Είναι δοξασμένος ο Θεός» (Λουκ. α΄ 68). Ας πούμε επαινετικά λόγια σήμερα στο Μονογενή Θεό, τον δημιουργό των ουρανών πραγμάτων, Αυτόν που έσκυψε στις μυστικές εκτάσεις της γης και με τις φωτεινές ακτίνες Του φώτισε όλη την οικουμένη. Ας πούμε ύμνους σήμερα για την Ταφή του Μονογενή, την Ανάσταση του Νικητή, τη χαρά του κόσμου, τη ζωή όλων των εθνών (Ιωάν. Ιστ΄ 20, Λουκ. β΄ 10). Ας υμνήσουμε σήμερα αυτόν που φόρεσε την αμαρτία (Β΄ Κορ. ε΄ 21). Ας πούμε εύφημα λόγια σήμερα στο Θεό Λόγο, που ντρόπιασε τη σοφία του κόσμου (Α΄ Κορ. α΄ 20) επιβεβαίωσε την πρόρρηση των Προφητών, συγκέντρωσε τον όμιλο των Αποστόλων, διέδωσε την πρόσκληση της Εκκλησίας και τη Χάρη του Πνεύματος. Διότι να η απόδειξη, εμείς, που κάποτε ήμασταν ξένοι από τη βαθειά γνώση του Θεού (Εφ. β΄ 13,19), γνωρίσαμε τον Θεό και εκπληρώθηκε το γραμμένο, «θα θυμηθούν και θα στραφούν στον Κύριο όσοι κατοικούν στις άκρες της γης και θα πέσουν να τον προσκυνήσουν όλες οι φυλές των εθνών» (Ψαλμ. κα΄ 28).

2. Τι να θυμηθούν; Την παλιά πτώση, τη νέα ανάσταση, την αρχαία παράβαση και τη μετά διόρθωση, τον θάνατον της Εύας, τη γέννηση της Παρθένου Μαρίας, την αποκατάσταση των εθνών, τη συγχώρηση των αμαρτωλών, την πρόρρηση των Προφητών, το κήρυγμα των Αποστόλων, την αναγέννηση της κολυμβήθρας (Ιωαν. ε' 1-30), την είσοδο στον παράδεισο, την επιστροφή στους ουρανούς, το δημιουργό που αναστήθηκε, Εκείνον που ξεντύθηκε όσα δεν του έπρεπαν, Εκείνον που με τη θεϊκή Του μεγαλοσύνη μετέτρεψε το φθαρτό σε αφθαρσία. Και ποιά είναι αυτά που τα απομάκρυνε, γιατί δεν του έπρεπαν; Εκείνα που είπε ο Ησαΐας: «Τον είδαμε και δεν είχε ομορφιά ούτε κάλλος, αλλά το πρόσωπό Του ήταν ατιμασμένο και στερημένο από ωραιότητα πιο πολύ από όλους τους ανθρώπους» (Ησ. νγ' 2-3).

3. Πότε ήταν ατιμασμένος; Όταν συναναστρεφόταν τους ασεβείς Ιουδαίους, που τον αποκαλούσαν Σαμαρείτη και δαιμονισμένο (Ιωάν. η' 48). Όταν ο Ιούδας ο Ισκαριώτης και όσοι τους γέννησε το σκοτάδι, κρατούσαν αυτόν που δε χωράει πουθενά για να τον θανατώσουν. Δεν έλεγε άδικα ο Ιωάννης ο Πρόδρομος γι αύτούς, «Εσάς που σας γέννησαν οι οχιές, ποιός σας συμβούλευσε να ξεφύγετε τη μελλοντική οργή;» (Ματθ. γ' 7). Διότι πραγματικά θα μείνει πάνω τους η οργή του Θεού.

4. Πότε ήταν ατιμασμένος; Όταν τον αντιμετώπιζαν Αυτόν, το βλαστό της επιείκειας, με ραπίσματα και ζητούσαν απαντήσεις με όρκους από Αυτόν, που είναι ο δικαστής των όρκων (Μαρκ. ιδ' 65).

5. Πότε ήταν ατιμασμένος; Όταν δίκαζαν το δικαστή και έκριναν τον Κριτή του κόσμου, όταν ο δούλος ρωτούσε και ο Κύριος σιωπούσε, το φως ησύχαζε και το σκοτάδι θριαμβολογούσε, το δημιούργημα έδειχνε θράσος και ο Δημιουργός έδειχνε υπομονή.

6. Πότε ήταν ατιμασμένος; Όταν οι ταύροι χτυπούσαν με τα κέρατα και ο ταύρος στεκόταν ήσυχος, όταν το λιοντάρι ωρυόταν και οι ταύροι στέκονταν αγέρχοι, όπως έχει γραφεί στους ψαλμούς, «Με περικύκλωσαν πολλά και με τριγύρισαν ταύροι καλοθρεμμένοι. Άνοιξαν το στόμα τους εναντίον μου, όπως το λιοντάρι που αρπάζει και ωρύεται» (Ψαλμ. κα' 12).

7. Πότε ήταν ατιμασμένος; Όταν γάβγιζαν τα σκυλιά και ο Δεσπότης έδειχνε ανοχή. Όταν οι λύκοι άρπαζαν και το πρόβατο δεν έφερνε αντίσταση. Όταν ο ληστής δεχόταν πρόσκληση στη ζωή, ενώ η ζωή του κόσμου συρόταν στο θάνατο. Όταν έβγαζαν εκείνη την άτακτη και ολέθρια φωνή, «θάνατος, θάνατος, σταύρωσέ Τον. Το αίμα Του πάνω μας και στα παιδία μας» (Ιωάν. ιθ' 15, Ματθ. κζ' 25), οι φονιάδες του Κυρίου και των προφητών, οι θεομάχοι, οι μισόθεοι, οι

υβριστές του νόμου, οι πολέμιοι της χάριτος, οι εχθροί της πίστεως, οι συνήγοροι του διαβόλου, τα γεννήματα των εχιδνών, οι ψιθυριστές, οι κατήγοροι, οι σκοτισμένοι στη διάνοια, η ζύμη των Φαρισαίων (Ματθ. ιστ' 6, Μαρκ. η' 15, Λουκ. ιβ' 1), το συνέδριο των δαιμόνων, οι μιαροί, οι κακότατοι, οι ψιθυριστές, οι μισόκαλοι. Και δίκαια φώναζαν «Θάνατος, Θάνατος, σταύρωσέ Τον», διότι τους βάραινε η παρουσία της Θεότητος με σάρκα και τους στενοχωρούσε ο ἔλεγχος για τον τρόπο της ζωής τους. Είναι συνήθεια οι αμαρτωλοί να μισούν τη συναναστροφή με τους δικαίους.

8. Πότε ήταν ατιμασμένος; Όταν φραγγέλωσαν και βασάνισαν το ἄγιο σώμα Εκείνου που υπέφερε τα πάθη με τη θέλησή Του, για να θεραπεύσει τις παλιές πληγές των αμαρτημάτων μας. Όταν σήκωνε το ξύλο του Σταυρού επάνω στους ώμους Του, τρόπαιο κατά του διαβόλου. Όταν φορούσαν αγκάθινο στεφάνι σ' Έκείνον που στεφανώνει όσους πιστεύουν σ' Αὐτόν. Όταν έντυσαν με πορφύρα περιπαιχτικά Αυτόν που χαρίζει αφθαρσία σε όσους ξαναγεννιούνται με νερό και Πνεύμα Ἅγιο (Ιωαν. γ' 5, Ματθ. κζ' 48). Όταν κάρφωσαν στο ξύλο του Σταυρού Αυτόν που είναι Κύριος της ζωής και του θανάτου.

9. Πότε ήταν ατιμασμένος; Όταν οι στρατιώτες θριάμβευαν περιπαίζοντας το Δεσπότη της ουρανίας στρατιάς των Αγγέλων.

10. Πότε ήταν ατιμασμένος; Όταν έδεσαν σε καλάμι σπόγγο γεμάτο ξύδι και Τον πότισαν και έδιναν χολή σ' Αὐτὸν που τους έρριξε το μάνα (Εξ. ιστ' 13-15). Όταν έσπαζαν οι πέτρες και σκιζόταν το καταπέτασμα του Ναού κατάπληκτα από το θράσος των ασεβών. Όταν ο ἡλιος πενθούσε και ντυνόταν το σκοτάδι σαν σάκο, πενθώντας την πτώση των Ιουδαίων. Διότι η ημέρα θρηνούσε τις συμφορές των Ιουδαίων, όταν η Ζωή, δηλαδή ο Χριστός, ήταν κρεμασμένος ανάμεσα σε δυό Ληστές, και ο ένας Τον χλεύαζε και Τον κατηγορούσε, ο δε άλλος με τη μετάνοιά του άρπαζε τον Παράδεισο (Λουκ. κγ' 39-43).

11. Πότε ήταν ατιμασμένος; Όταν το σώμα παραδινόταν για να ταφεί.

12. Πότε ήταν ταπεινωμένος; Όταν οι στρατιώτες Τον φύλαγαν και η γη ἐκρυβεί Αυτόν που στήριξε τη γη επάνω στα νερά (Γεν. α' 9). Όταν οι Απόστολοι κρύβονταν, μην μπορώντας να υποφέρουν τους πολλούς πειρασμούς.

13. Όμως πρόσεχε, αγαπητέ, τα θαύματα του Θεού και τα κατορθώματα της χαράς που ήλθε μετά το πάθος. Ο ατιμασμένος μεταβαλλόταν σε ένδοξο και η χαρά του κόσμου ανασταίνεται ἀφθαρτη μαζί με το σώμα. Τότε είχε ωδίνες τοκετού η γη και κυοφόρησε η ημέρα. Και ο Θάνατος απέβαλε τη ζωή των όλων. Διότι δεν ήταν δυνατόν ο Θάνατος να κρατήσει Εκείνον που κρατά τα πάντα με το

λόγο Του.

14. Ας γιορτάσουμε, λοιπόν, τη μετά από τρεις ημέρες ανάσταση του Χριστού, που προξένησε την αιώνια ζωή. Διότι, όπως ακριβώς η Θεοτόκος Μαρία δε δοκίμασε παρθενικές ωδίνες ανύμφευτης κόρης, αλλά με τη θέληση του Θεού και με τη Χάρη του Αγίου Πνεύματος γέννησε το Δημιουργό των αιώνων, το Θεό Λόγο που προέρχεται από το Θεό, έτσι και η γη από την κοιλιά της, καταργώντας τις ωδίνες του θανάτου (Πραξ. β' 24) άφησε, όταν διατάχθηκε, ελεύθερο τον Κύριο των Ιουδαίων. Γιατί δεν μπορούσε να κρατά σώμα το οποίο φέρνει την αθανασία. Σκεπτόμενος, λοιπόν, ο προφήτης Δαβίδ την αποκατάσταση του μεγαλείου, την κατάργηση του θανάτου, την ελευθερία όταν πριν ήταν δούλοι, φωνάζει και λέει: «Βασίλευσε ο Κύριος, φόρεσε το μεγαλείο Του» (Ψαλμ. πβ' 1).

15. Ποιό μεγαλείο ντύθηκε ο Κύριος; Την αφθαρσία, την αθανασία, τον όμιλο των Αποστόλων, το στεφάνι της Εκκλησίας. Δεν προδίδει πλέον ο Ιούδας, δεν απειλεί πλέον ο Καϊάφας, δεν οπλίζεται πλέον ο Ηρώδης για να σφάξει τα παιδιά, δε δικάζει πλέον ο Πιλάτος, ούτε φυλακίζουν πλέον οι Ισραηλίτες. Το φθαρτό έγινε άφθαρτο κι Εκείνος που Τον θεωρούσαν μόνο απλό άνθρωπο, αποδείχθηκε αληθινός Θεός. Γι αύτὸν και εμείς φωνάζουμε: «Θάνατε, που είναι το κεντρί σου; Άδη, που είναι η νίκη σου;» (Α΄ Κορ. ιε' 55). «Ο Κύριος βασίλευσε, φόρεσε το μεγαλείο Του, ντύθηκε και ζώσθηκε δύναμη» (Ψαλμ. πβ' 1). Δύναμη λέει το σχέδιο σωτηρίας με την ένσαρκη παρουσία Του, γιατί δεν υπάρχει τίποτε πιο δυνατό από αυτήν. Ο ασώματος νίκησε με το σώμα Του τους δαίμονες, με το σταυρό καταπολιόρκησε τις εχθρικές δυνάμεις.

16. Δηλαδή, επειδή στην αρχή συγκλόνιζε τη γη η αμαρτία, όταν αναστήθηκε ο Κύριος μας Ιησούς Χριστός, όπως προείπε, τη στερέωσε με το ξύλο του Σταυρού, για να μη βαδίζει πλέον στον γκρεμό της καταστροφής, ούτε να τη δέρνουν οι Χειμώνες της πλάνης. Και μάρτυρα σ αύτὰ που λέμε ας φέρουμε τον μακάριο Παύλο, που λέει τα εξής: «Αυτό το φθαρτό πρέπει να ντυθεί αφθαρσία, και αυτό το θνητό πρέπει να ντυθεί αθανασία» (Α΄ Κορ. ιε' 53). Γι αύτὸν και ο ψαλμωδός λέει: «Είναι έτοιμος από τότε ο θρόνος Σου, Εσύ υπάρχεις αιώνια» (Ψαλμ. πβ' 2), και ο Δανιήλ: «Η βασιλεία Σου είναι βασιλεία όλων των αιώνων, ας γεμίσουν από ευφροσύνη πολλά νησιά» (Ψαλμ. πστ' 1), γιατί σ Αύτὸν ανήκει η δοξολογία και η δύναμη στους ατέλειωτους αιώνες. Αμήν.